

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 16 marca 2026 r.

Poz. 1475

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.67.2026

Lublin, dnia 13 marca 2026 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XV/116/2026 Rady Gminy Podedwórze z dnia 13 lutego 2026 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów klas IV–VIII Szkoły Podstawowej w Podedwórze, dla której organem prowadzącym jest Gmina Podedwórze.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XV/116/2026 Rady Gminy Podedwórze z dnia 13 lutego 2026 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów klas IV–VIII Szkoły Podstawowej w Podedwórze, dla której organem prowadzącym jest Gmina Podedwórze.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XV/116/2026 została doręczona organowi nadzoru w dniu 18 lutego 2026 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Podedwórze przyjęła Regulamin przyznawania stypendium dla uzdolnionych uczniów klas IV–VIII Szkoły Podstawowej w Podedwórze, dla której organem prowadzącym jest Gmina Podedwórze. Regulamin stanowi załącznik do uchwały.

W regulaminie określono warunki przyznawania stypendium za wysokie wyniki w nauce, za osiągnięcia artystyczne oraz za osiągnięcia sportowe, a także tryb postępowania w tych sprawach.

W podstawie prawnej uchwały Nr XV/116/2026 został powołany art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2025 r., poz. 881, ze zm.).

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, do wyłącznej kompetencji rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów.

Zgodnie z przepisami art. 90t ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, ze zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy: (1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży; (2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży (ust. 1); w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki

samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze (ust. 4).

Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży oraz wyrównywania szans edukacyjnych, o którym mowa w art. 90t ust. 1 ustawy, powinien wyznaczać kierunki działań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie edukacji. Stanowi on podstawę do podjęcia przez organy samorządu terytorialnego odpowiednich działań organizatorskich, w tym w zakresie zabezpieczenia środków finansowych na realizację programu, a także do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendium (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 października 2012 r., II SA/Bd 895/12).

Pismem z dnia 26 lutego 2026 r., znak: RGO.0711.1.2026, Sekretarz Gminy Podedwórze poinformowała, że: *„Zgodnie ze stanem faktycznym Gmina Podedwórze nie posiada ani nie ustanowiła lokalnego programu w rozumieniu art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Regulamin przyznawania stypendiów nie realizuje lokalnego programu, a powołanie art. 90t było w tym zakresie nadmiarowe. Zasadniczą podstawą prawną uchwały pozostają przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 18 ust. 2 pkt 14a oraz art. 40 ust. 1), które wyraźnie upoważniają Radę Gminy do określenia zasad przyznawania stypendiów dla uczniów szkół prowadzonych przez Gminę. Mając na uwadze powyższe, informujemy, że uchwała została przyjęta w celu wprowadzenia regulaminu przyznawania stypendiów i nie dotyczy lokalnego programu edukacyjnego w rozumieniu art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty.”*

W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów administracyjnych, przepis art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym ma charakter ogólny i jednocześnie odsyłający, co oznacza, że kompetencje do podejmowania rozstrzygnięć dotyczących konkretnych zagadnień muszą być określone w ustawie szczególnej. Powołany przepis może więc stanowić podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazanych kwestii tylko łącznie z inną normą prawną o randze ustawowej, a podstawa taka może być zawarta w ustawie o samorządzie gminnym lub w ustawach szczególnych. Wskazuje na to analiza zmian stanu prawnego, z której wynika, że do czasu wejścia w życie tego przepisu ustawa o samorządzie gminnym zawierała jedynie art. 18 ust. 2 pkt 14a, który był przepisem kompetencyjnym wyznaczającym organ właściwy do określenia zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów, nie określał on natomiast samego mechanizmu przyznawania tego stypendium. Przepis art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, oprócz wprowadzenia nowego mechanizmu przyznawania stypendium, zmienił również charakter prawny uchwał podejmowanych w tym przedmiocie w ten sposób, że pozbawił rady gmin możliwości przyznawania stypendium wyłącznie na podstawie przepisu kompetencyjnego, czyli art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym. Intencję zmiany szczegółowo wyjaśnia uzasadnienie sporządzone do projektu ustawy z którego wynika, że nowelizacja ustawy o systemie oświaty stanowiła bezpośrednią reakcję na mające miejsce w praktyce problemy jednostek samorządu terytorialnego z przyznawaniem stypendiów dla uczniów (druk sejmowy nr 950 VI kadencji Sejmu RP). W związku w powyższym zaistniała konieczność dokonania pilnej zmiany w przepisach ustawy o systemie oświaty polegającej na wprowadzeniu jednoznacznej podstawy prawnej dla organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego do uchwalania regulaminów i przyznawania stypendiów z własnych środków lub ze środków unijnych (por. wyroki NSA z dnia 29 maja 2009 r., I OSK 178/09 i 12 czerwca 2018 r., I OSK 379/18 oraz wyroki WSA w Olsztynie z 18 sierpnia 2020r., II SA/Ol 486/20 i WSA w Gdańsku z dnia 21 listopada 2019 r., III SA/Gd 521/19) – por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 22 czerwca 2021 r. sygn. IV SA/Wr 363/21.

W tym stanie rzeczy, w ocenie organu nadzoru należy stwierdzić, że uchwała Nr XV/117/2026 Rady Gminy Podedwórze została podjęta z istotnym naruszeniem art. 90t ust. 1 i 4 ustawy o systemie oświaty, bez zachowania wymaganej tymi przepisami kolejności.

W art. 90t ust. 4 ustawa o systemie oświaty odsyła bowiem do ust. 1 tego artykułu. W związku z tym ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez daną jednostkę samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o którym mowa jest w tym przepisie. Ustawa zobowiązuje zatem jednostki samorządu terytorialnego w pierwszej kolejności do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w rozpoznawanej sprawie w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, a dopiero w drugiej - w oparciu o uchwalony program - podjęcia uchwały (uchwał) określających szczegółowe warunki, formy i zakres tej pomocy.

Ustawa o systemie oświaty w art. 90t wprowadziła mechanizm przyznawania stypendiów dla uzdolnionych uczniów, w którym uchwała o programie wsparcia winna poprzedzać uchwałę regulującą zasady przyznawania stypendiów (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 marca 2023 r. III OSK 1950/21).

Ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez organ stanowiący danej jednostki samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o którym mowa jest w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty. Ustawa zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego w pierwszej kolejności do przyjęcia programu, wyznaczającym kierunki działania w rozpoznawanej sprawie w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży, a dopiero w drugiej uchwale, w oparciu o uchwalony program, określenie szczegółowych warunków, form i zakresu tej pomocy.

Jedynie działając w oparciu o wspomniany program, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uprawniony jest do uchwalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego. W art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty ustawodawca wskazał bowiem jednoznacznie, iż szczegółowe warunki udzielenia pomocy stypendialnej organ stanowiący określić może w przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w ust. 1. Bez uprzedniego przyjęcia wspomnianego programu, organ nie jest zatem uprawniony do podjęcia uchwały w przedmiocie wskazanym w art. 90t ust. 4 ustawy.

W wyroku z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt II SA/Rz 359/18, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie wywiódł: *„Dokonując kontroli zgodności zaskarżonego aktu prawa miejscowego z przepisem art. 90t ustawy, to w świetle treści ust. 4 tego przepisu, ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży, możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez daną jednostkę samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 ustawy. Z powyższego wynika, że ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w rozpoznawanej sprawie w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Następnie w oparciu o dany program organ stanowiący winien dopiero określić szczegółowe warunki, formy i zakres tej pomocy”*.

Z powyższym stanowiskiem koresponduje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 13 listopada 2025 r. sygn. akt II SA/Bd 573/25, w którym sąd wywiódł, że: *„Stosownie do art. 90t ust. 4 u.s.o., w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 grudnia 2008 r., w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze. Zdaniem Sądu ten właśnie przepis może stanowić podstawę do podjęcia uchwały, o której mowa w art. 18 ust. 2 pkt 14a u.s.g. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 90t ust. 4 u.s.g. odsyła do ust. 1 tego artykułu. W związku z tym nie powinno budzić wątpliwości, że ustalenie zasad przyznawania pomocy dla uzdolnionych dzieci i młodzieży, możliwe jest wówczas, gdy wcześniej przyjęty został przez daną jednostkę samorządu terytorialnego regionalny lub lokalny program, o jakim mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. Z powyższego wynika, że ustawodawca w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do przyjęcia programu, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Następnie w oparciu o dany program, organ stanowiący winien dopiero określić szczegółowe warunki, formy i zakres tej pomocy (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 2 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Ol 961/20; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 21 listopada 2019 r., sygn. akt III SA/Gd 521/19; wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Go 734/20). Rację ma zatem Prokurator, że kwestionowana uchwała została podjęta z całkowitym pominięciem wymogów określonych przytoczonymi wyżej przepisami. W ocenie Sądu uchwalenie przez Radę (...) zasad przyznawania stypendium w oparciu o niesamoistną podstawę prawną oraz bez poprzedzenia jej aktem, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o., w sposób istotny narusza prawo, co musi prowadzić do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały w całości (wraz z załącznikami). (...) Rada Gminy powinna w pierwszej kolejności przyjąć program, o którym mowa w art. 90t ust. 1 u.s.o. Dopiero w następstwie przyjęcia powyższego aktu i w celu jego realizacji, Rada określi zgodnie z przepisami prawnymi szczegółowe warunki na jakich jest udzielana stosowna pomoc, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach”*.

W świetle powyższego, Rada Gminy nie może zrealizować upoważnienia z przepisu art. 90t ust. 4 ustawy bez wcześniejszego podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 1 tego przepisu, tj. bez przyjęcia lokalnego

programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Wynika to wprost z brzmienia art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Przedmiotowa uchwała została zatem podjęta w sytuacji niespełnienia koniecznego warunku określonego w art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, tym samym nie można uznać, że uchwała ta realizuje upoważnienie ustawowe wynikające z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Regulacje dotyczące stypendiów dla uczniów nie mogą zostać określone w oderwaniu od treści przepisu upoważniającego do wydawania aktów prawa miejscowego w tym przedmiocie, zawartego w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XV/116/2026 jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Podedwórze
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Podedwórze